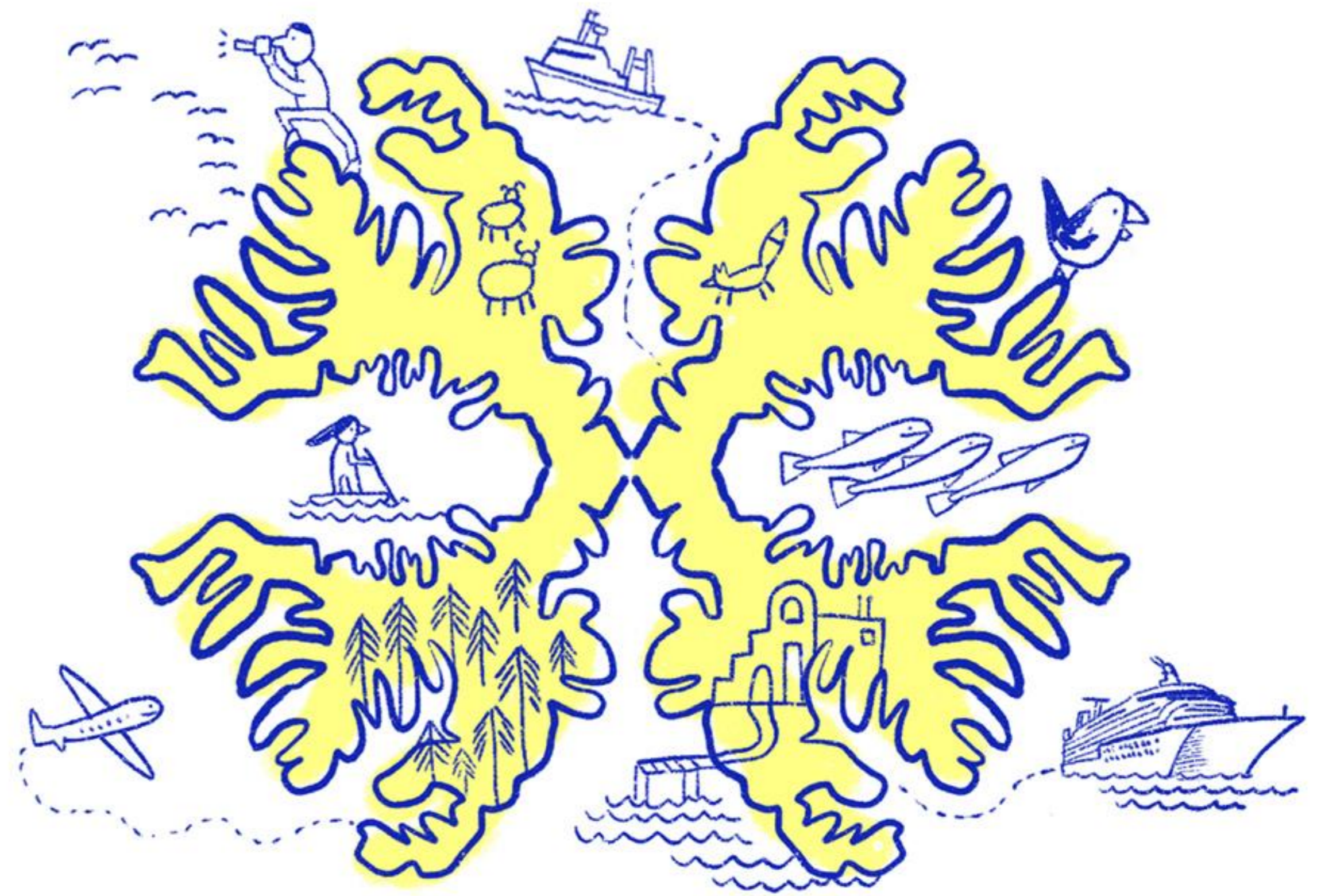

SÓKNARÁÆTLUN VESTFJARÐA

2020-2024

Sóknaráætlun 2020-2024

Sóknaráætlun unnin á árinu 2019 með aðkomu yfir 200 manns frá sveitarfélögum, stofnunum, fyrirtækjum og einstaklingar

Sett í Samráðsgátt, lögð fyrir sveitarstjórnir til samþykktar

Grundvallarskjal fyrir starfsemi Vestfjarðastofu

Samningar undirritaðir í nóvember 2019

Endurskoðun á árinu 2022

Fjármagn skiptist í þrennt: Um 100 milljónir á ári

- Uppbyggingarsjóður – árleg úthlutun (ca 55-60%)
  - Áhersluverkefni (nýtist helst öllu svæðinu) (ca 25-30%)
  - Rekstur (10-12%)
-
- Aukafjárveiting 2020 – 25,2 m.
  - Aukafjárveiting 2021 – 12,5 m.

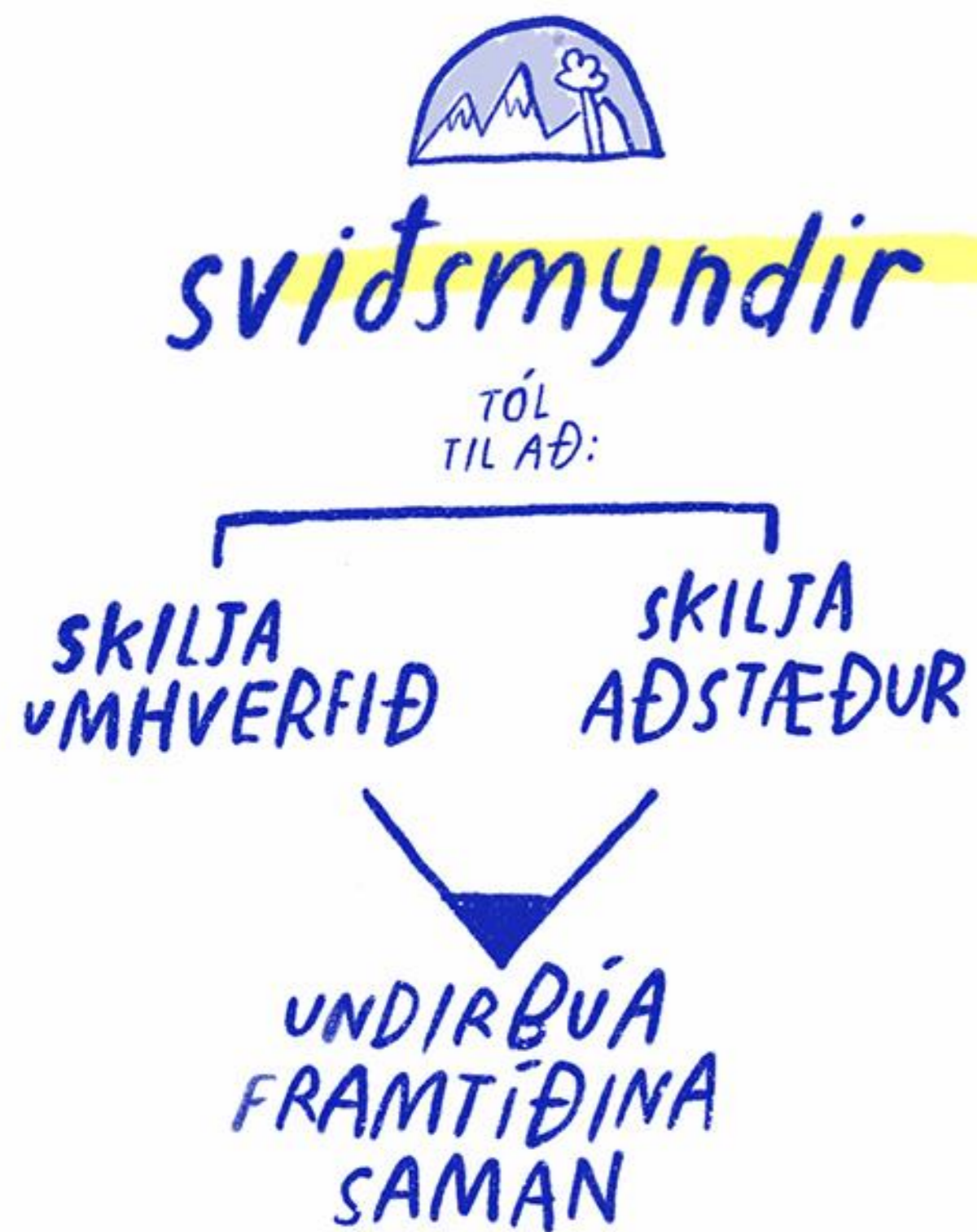

FRAMTÍÐARSÝN

Framtíðarsýn er lýsing í hnitmiðuðu máli á því hvernig heimamenn sjá landshlutann fyrir sér t.d. árið 2030. Dregin er upp mynd af eftirsóknarverðri stöðu sem ætlunin er að ná og hverju heimamenn óska að hafa áorkað eftir tiltekinn tíma. Sóknaráætlun er einn liður í því að ná þeirri framtíðarsýn sem að er stefnt.

Vestfirðir eru **framúrskarandi svæði** til að búa, starfa, heimsækja og njóta **hreinnar náttúru** og kyrrðar. Þar er öflugt, vaxandi **alþjóðlegt þekkingarsamfélag** sem einkennist af kraftmikilli sköpun, sterkri sjálfsmynd og **umhverfisvitund**. Góðir innviðir, öflug samfélagsleg þjónusta og **fjölbreytt atvinnulíf** sem einkennist af virðingu fyrir umhverfi, samfélagi og auðlindum.

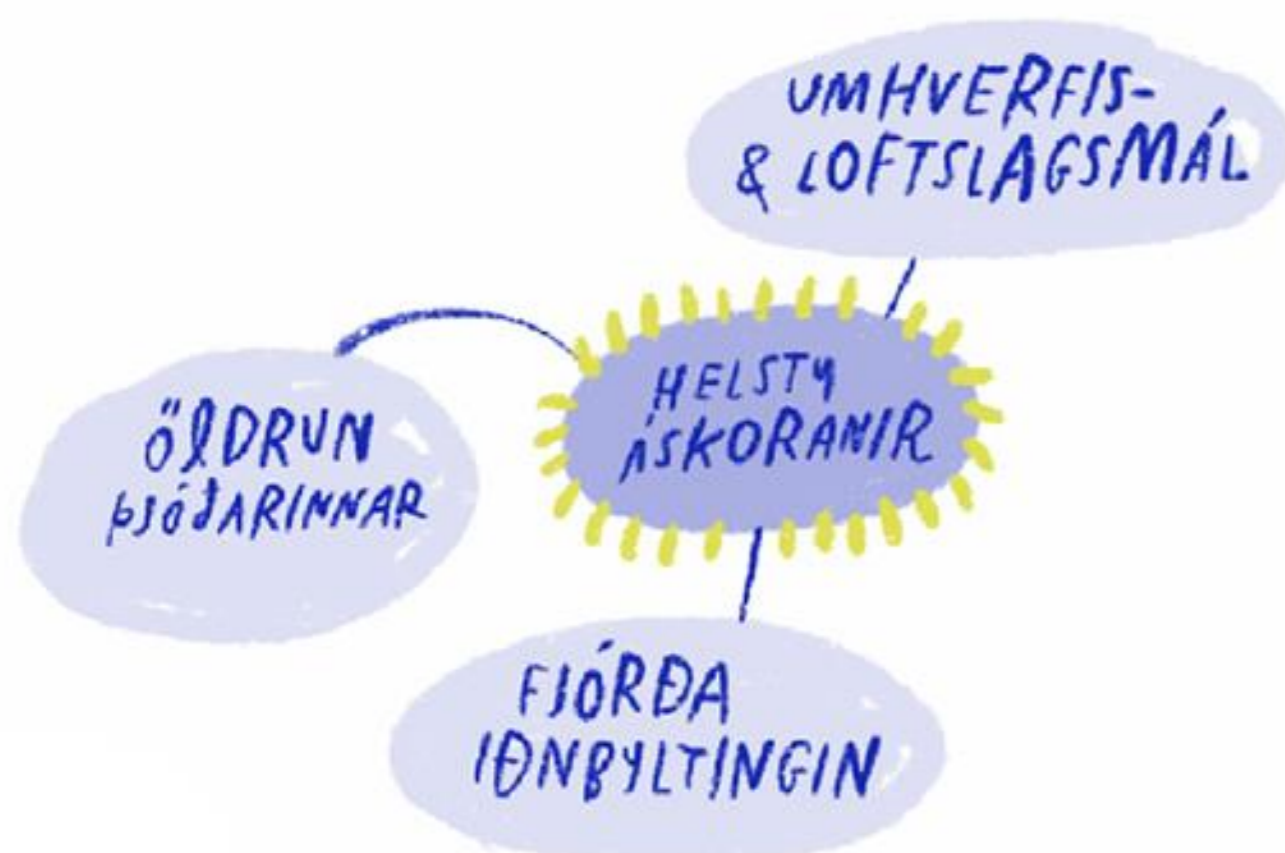

FORSENDUR

ÁRANGUR SÓKNARÁÆTLUNAR VESTFJARÐA BYGGIR Á DVÍ:

1. Að Sóknaráætlun Vestfjarða verði samstarfs- verkefni sveitarfélaga, íbúa, stofnana og atvinnulífs á Vestfjörðum.
2. Að á tímabili þessarar Sóknaráætlunar verði Hringvegur 2 lagður bundnu slitlagi og fær allt árið.
3. Að lög og reglugerðir um nýtingu auðlinda séu skýr og þeim fylgt.
4. Að verkefnum Byggðaáætlunar verði hrint í framkvæmd.
5. Að flutningskerfi raforku á Vestfjörðum verði samkeppnishæft við aðra landshluta.
6. Að fjarskiptakerfi á öllum Vestfjörðum verði samkeppnishæft við aðra landshluta.
7. Að húsnæðisskortur hamli ekki atvinnuuppbyggingu og ný tegund húsnæðislána nýtist á Vestfjörðum.
8. Að áætlunarflug verði skilgreint sem almenningssamgöngur og samgöngumiðstöð verði byggð upp á höfuðborgarsvæðinu.
9. Aðgengi að fjölbreyttri heilbrigðisþjónustu verði tryggt.

STEFNA OG MEGINÁHERSLUR MÁLAFLOKKA

YTRI ÁHRIFAPÆTTIR

LOFTLAGSMÁL

ATVINNA OG NÝSKÖPUN

Fjölga fyrirtækjum, störfum og vel menntuðu starfsfólki og auka þannig verðmætasköpun í landshlutanum.

SAMFÉLAG

Hækka menntunarstig með aðgengi að hágæða **menntun**, auka **velferð**, bæta **lýðheilsu** og efla þannig mannauð og atvinnulíf.

UMHVERFI OG SKIPULAG

Auka umhverfisvitund íbúa, sveitarfélaga og fyrirtækja, bæta aðgengi að **sjálfbærum lausnum** og draga úr sóun.

MENNING

Auka samvinnu um menningarviðburði, tryggja staðbundinn vettvang til lýðræðislegrar umræðu.

SVEITARFÉLÖG

RÍKIÐ

FJÓRÐA IÐNBYLTINGIN

TENGLI VIÐ FORGANGSMARKMIÐ RÍKISSTJÓRNARINNAR

- 7.1 Eigi síðar en árið 2030 verði nútímaleg og áreiðanleg orkupjónusta í boði alls staðar í heiminum á viðráðanlegu verði.
- 8.2 Aukinni framleiðni í atvinnulífinu verði náð með fjölbreytni, tækninýjungum og nýsköpun, meðal annars með því að beina athygli að vinnuafsfrekum geirum sem fela í sér mikinn virðisauka.
- 8.5 Eigi síðar en árið 2030 verði full vinna og mannsæmandi störf í boði fyrir allar konur og karla, þar á meðal ungt fólk og fatlað fólk, og sömu laun greidd fyrir jafnverðmæt störf.
- 8.9 Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðapjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.
- 9.1 Próaðir verði traustir innviðir, sjálfbærir og sveigjanlegir, hvort sem er staðbundnir eða yfir landamæri, í því skyni að styðja við efnahagsþróun og velmegun þar sem lögð verði áhersla á jafnt aðgengi á viðráðanlegu verði fyrir alla.
- 9.5 Vísindarannsóknir verði eflaðar og tæknigeta atvinnugreina í öllum löndum endurbætt, þar á meðal í þróunarlöndum. Eigi síðar en árið 2030 verði ýtt undir nýsköpun og fjölgað störfum við rannsóknir og þróun fyrir hverja milljón íbúa, auk þess sem útgjöld til rannsókna og þróunar hins opinbera og einkageirans verði aukin.

ÁHERSLUR

1. Við viljum fjölga samfélags- og nýsköpunarmiðstöðvum. ❌
2. Við viljum ráðast í átak í vörupróun í starfandi fyrirtækjum. ❌
3. Við viljum auka hagnýtingu á stafrænni tækni í öllum atvinnugreinum. ❌
4. Við viljum efla vöru- og tækniþróun með áherslu á að auka virði afurða. ❌
5. Við viljum auka framleiðni og vöxt fyrirtækja.
6. Við viljum fylgja eftir markmiðum og aðgerðum áfangastaðaáætlunar Vestfjarða. ❌
7. Við viljum leggja áherslu á að innleiða hönnun í framleiðslu fyrirtækja.
8. Við viljum virkja sjávarútvegs- og fiskeldisklasa. ❌
9. Við viljum efla nýsköpun á Vestfjörðum. ❌
10. Við viljum að Vestfirðir séu samkeppnishæfir hvað varðar fjarskipti. ❌
11. Við viljum að afhendingaröryggi rafmagns aukist. ❌
12. Við viljum fjölga hátæknifyrirtækjum.
13. Við viljum auka fjölbreytileika starfa. ❌

TENGLI VIÐ FORGANGSMARKMIÐ RÍKISSTJÓRNARINNAR

- **4.3** Eigi síðar en árið 2030 verði öllum konum og körlum tryggður jafn aðgangur að góðu tækni-, starfs- og framhaldsnámi, þar á meðal á háskólastigi, á viðráðanlegu verði.
- **4.4** Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækni- og starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsæmandi vinnu og stundað frumkvöðlastarfsemi.
- **4.7** Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að ýta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem er ætlað að efla sjálfbæra þróun og sjálfbæran lífsstíl, með því að hlúa að friðsamlegri menningu, með mannréttindum, kynjajafnrétti, alheimsvitund, viðurkenndri menningarlegri fjölbreytni og framlagi menningar til sjálfbærrar þróunar.
- **10.3** Tryggð verði jöfn tækifæri og dregið úr ójöfnuði, meðal annars með afnámi laga, breyttri stefnumótun og starfsháttum sem ala á mismunun, samhliða því að þrýsta á lagasetningu, stefnumótun og starfshætti sem styðja við markmiðið.
- **16.10** Almennigur hafi aðgengi að upplýsingum og grundvallarréttindi verði tryggð í samræmi við landslöggjöf og alþjóðasamninga.
- **17.17** Hvetja til skilvirkra samstarfsverkefna hjá hinu opinbera, milli opinbera geirans og einkaaðila og á meðal borgaranna og styðja við slík verkefni. Við framkvæmd þeirra verði byggt á reynslu af samstarfsverkefnum almennt og útsjónarsemi höfð í fyrirrúmi.

ÁHERSLUR

1. Við viljum að innviðir svæðisins séu samkeppnishæfir við aðra landshluta. ❌
2. Við viljum auka samstarf skóla á öllum stigum og móta sameiginlega menntastefnu.
3. Við viljum fjölga tækifærum til menntunar á öllum stigum.
4. Við viljum verja og efla skólastarf á framhaldsskóla- og háskólastigi.
5. Við viljum auka samstarf ólíkra skólastiga við atvinnulíf og rannsóknarstofnanir.
6. Við viljum auka áherslu á iðngreinar, starfsmenntun og verklega kennslu í grunn- og menntaskólum.
7. Við viljum þróa námskeið og námsleiðir á sviði stafrænnar getu. ❌
8. Við viljum samþætta og endurskoða móttöku sveitarfélaga á nýjum íbúum.
9. Við viljum tryggja þátttöku yngri innflytjenda í íþrótt- og tómstundastarfi og áframhaldandi menntun eftir grunnskóla.
10. Við viljum stuðla að enn nánara samstarfi sveitarfélaga á Vestfjörðum. ❌
11. Við viljum bæta heilsu íbúa með aukinni virkni og hreyfingu.
12. Við viljum stuðla að vexti fjölmenningsamfélags á Vestfjörðum
13. Við viljum fylgjast með og styrkja stöðu erlendra íbúa á Vestfjörðum. ❌

TENGLI VIÐ FORGANGSMARKMIÐ RÍKISSTJÓRNARINNAR

- 6.3 Eigi síðar en árið 2030 verði vatnsgæði aukin með því að draga úr mengun, útiloka óæskilega sorplosun og lágmarka losun hættulegra efna og efnablandna. Hlutfall óunnins skólps og frárennslisvatns verði minnkað um helming og endurvinnsla og örugg endurnýting aukin til muna um heim allan.
- 6.6 Eigi síðar en árið 2020 verði unnið að úrræðum til að vernda og endurheimta vatnstengd vistkerfi, þ.m.t. fjalllendi, skóga, votlendi, ár, grunnvatnsból og vötn.
- 8.4 Fram til ársins 2030 verði nýting auðlinda til neyslu og framleiðslu bætt jafnt og þétt og leitast við að draga úr hagvexti sem gengur á náttúruna í samræmi við tíu ára rammaáætlun um sjálfbæra neyslu og framleiðslu, með hátekjuríkin í fararbroddi.
- 11.6 Eigi síðar en árið 2030 verði dregið úr skaðlegum umhverfisáhrifum í borgum, meðal annars með því að bæta loftgæði og meðhöndlun úrgangs.
- 12.2 Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.
- 13.2 Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.
- 14.3 Unnið gegn súrnun sjávar og skaðlegum áhrifum haldið í skefjum, t.d. með því að efla vísindasamstarf á því sviði.
- 15.2 Eigi síðar en árið 2020 hafi tekist að efla sjálfbærni skóga af öllu tagi, stöðva skógareyðingu, endurheimta hnignandi skóga og auka verulega nýskógrækt og endurrækta skóga um allan heim.
- 15.5 Gripið verði til brýnna og nauðsynlegra aðgerða til að sporna við hnignun náttúrulegra búsvæða og líffræðilegrar fjölbreytni. Eigi síðar en árið 2020 verði gripið til aðgerða til að vernda tegundir í bráðri hættu og koma í veg fyrir útrýmingu þeirra.
- 15.8 Gripið verði til ráðstafana eigi síðar en árið 2020 til að koma í veg fyrir aðflutning ágengra, framandi tegunda og dregið verulega úr áhrifum þeirra á vistkerfi á landi og í vatni. Tegundunum efst á lista verði útrýmt eða útbreiðslu þeirra eða fjölgun stýrt.
- 15.9 Eigi síðar en árið 2020 verði tekið tillit til gildis vistkerfis og líffræðilegrar fjölbreytni við gerð lands- og svæðisáætlana og í öllu þróunarferli, skýrslugerðum og aðgerðum til að draga úr fátækt.

ÁHERSLUR

1. Við viljum stuðla að auknu samtali sveitarfélaga og fyrirtækja um umhverfis- og loftlagsmál. ❌
2. Við viljum áfram vera umhverfisvottuð árlega. ❌
3. Við viljum stuðla að uppbyggilegri fræðslu um umhverfismál til ungs fólks.
4. Við viljum setja samræmda stefnu í úrgangsmálum. ❌
5. Við viljum vinna svæðisskipulag með áherslu á sjálfbæra nýtingu auðlinda.
6. Við viljum hraða vinnu að orkuskiptum í höfnum. ❌
7. Við viljum vinna samgöngustefnu.
8. Við viljum bæta upplýsingagjöf um ábyrga neyslu og umhverfisvitund.
9. Við viljum stuðla að upplýstri umræðu um sjálfbæra nýtingu náttúruauðlinda og verndun umhverfis. ❌
10. Við viljum skoða uppbyggingu þjóðskóga á Vestfjörðum í tengslum við aðra landnýtingu. ❌
11. Við viljum bæta lýðheilsu með því að styðja sérstaklega umhverfisvæna ferðamáta eins og göngu og hjólreiðar.

TENGLI VIÐ FORGANGSMARKMIÐ RÍKISSTJÓRNARINNAR

- **4.7** Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að ýta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem er ætlað að efla sjálfbæra þróun og sjálfbæran lífsstíl, með því að hlúa að friðsamlegri menningu, með mannréttindum, kynjajafnrétti, alheimsvitund, viðurkenndri menningarlegri fjölbreytni og framlagi menningar til sjálfbærrar þróunar.
- **9.4** Eigi síðar en árið 2030 verði innviðir styrktir og atvinnugreinar endurskipulagðar til að gera þær sjálfbærar, nýting auðlinda verði skilvirkari og í auknum mæli innleiði hvert og eitt land tækni og umhverfissvæna verkferla eftir getu.

ÁHERSLUR

1. Við viljum efla samstarf menningarstofnana. ✘
2. Við viljum auka samstarf svæða og efla menningarstarf sem er ætlað öllum Vestfirðingum. ✘
3. Við viljum efla listnám og hvetja þannig til þátttöku ungs fólks í menningarlífinu.
4. Við viljum auka tengsl og samvinnu menningar og atvinnulífs.
5. Við viljum efla og auðga menningarstarfsemi og fjölga tækifærum á sviði skapandi greina. ✘
6. Við viljum styrkja rekstrargrundvöll og auka nýtingu félagsheimila og menningarhúsa.
7. Við viljum efla ímynd Vestfjarða sem áhugaverðs svæðis til listsköpunar.
8. Við viljum stuðla að uppbyggingu samfélagsmiðstöðva í hverri byggð. ✘
9. Við viljum fjölga þeim sem hafa atvinnu sína af skapandi greinum.
10. Við viljum efla menningarlega fjölbreytni og bjóða menningu af öllum uppruna velkomna.
11. Við viljum auka þátttöku almennings í menningar- og félagsstarfi. ✘

Hverju hafa áhersluverkefni Sóknaráætlunar skilað?

- Ný námsbraut Háskólaseturs – Sjávarbyggðafraeði
- Samfella í markaðsmálum Vestfjarða
  - Móttaka blaðamanna og ferðaheildsala
  - Þátttaka í ferðakaupstefnum
  - Stafræn kynning – samfélagsmiðlar og vefsíður
- Umhverfissvottaðir Vestfirðir – undirbúningur og viðbótarverkefni
- Hringtenging ljósleiðara á Vestfjörðum
- KPMG skýrsla 2017 & Borgarafundur vegna raforkumála, samgöngumála, fiskeldis ofl.
- Reglulegar íbúakannanir
- Þróunarsetur á Vestfjörðum – undanfari verkefni um Nýsköpunar- og samfélagsmiðstöðvar
- Á krossgötum - Þróun atvinnulífs og mannlífs á Vestfjörðum til ársins 2035 – sviðsmyndir
- Lýðskóli á Flateyri
- Almennatengsl – staðreyndaskjöl um fiskeldi og raforkumál og verkefnið Vestfirðingar
- Westfjords Food – verkefni með matvælaframleiðendum
- Smávirkjanir á Vestfjörðum
- Framtíðarsýn í fiskeldi á Vestfjörðum

Áhersluverkefni 2020 - 2022

- Vestfjarðaleiðin
- Sýnilegri Vestfirðir (Samstarf með N4)
- Nýsköpunar- og samfélagsmiðstöðvar (auglýstir styrkir)
- Samgöngu- og jarðgangnaáætlun Vestfjarða
- Visit Westfjords
- Blámi (hófst með aukafjárveitingu 2020 v/2021 – áhersluverkefni 2022 & 2023)
- Samfélagssáttmáli í fiskeldi (aðeins 2021)

Áherslur og markmið 2021

Þekking	Ráðgjöf	Umhverfi	Markaður	Menning
Miðla og túlka niðurstöður íbúakannana, stöðugreininga og mælanlegum gögnum um stöðu samfélaga og atvinnulífs.	Að verkefni frá Vestfjörðum fái að minnsta kosti 200 milljónir króna úr sjóðum utan svæðis	Samgönguáætlun Vestfjarða kynnt og birt	Að halda þrjár til fjórar vinnustofur til aðstoða fyrirtæki við að hagnýta vörumerkið Vestfjarðaleiðin	Að stuðla að fjölbreyttri miðlun Vestfirskrar menningar á bæjarhátíðum á Vestfjörðum
Vestfjarðastofa taki þátt í að minnsta kosti fjórum samstarfsverkefnum við fyrirtæki og stofnanir	Að fyrirtæki á Vestfjörðum nýti stuðning til nýsköpunar svo sem skattafrádrátt vegna nýsköpunar í auknum mæli	Að koma á eða taka þátt í að minnsta kosti einu stóru samstarfsverkefni á sviði umhverfis eða loftslagsmála	Að tengja saman smáframleiðendur og veitingastaði á Vestfjörðum með markvissum hætti.	Að stuðla að auknum sýnileika Vestfirskrar menningar á landsvísu (líka tala um þessa brottfluttu)
Mannauðsstefna Vestfjarðastofu verði unnin og samþykkt af stjórn fyrir mitt ár 2021	Að efla og auka virkni samtaka atvinnurekenda á öllum svæðum og halda sameiginlegan "ársfund"	Að taka þátt í og stuðla að minnsta kosti tveimur verkefnum sem ýta undir orkuskipti	Að undirbúa og efla fyrirtæki á Vestfjörðum til viðspyrnu	Að ýta undir og aðstoða vestfirskar barnamenningarhátíðir
Að taka þátt í að minnsta kosti einu fjölpjódlegu samstarfsverkefni sem felur í sér yfirfærslu á þekkingu	Að fylgjast með og miðla upplýsingum um aðstoð til fyrirtækja til viðspyrnu og vaxtar	Að Vestfjarðastofa standi að minnsta kosti þremur til fimm verkefnum sem ýta undir aukna umhverfisvitund fyrirtækja og eða íbúa	Að móta starfsemi Áfangastaðastofu í samstarfi við fyrirtæki og sveitarfélög	Auka samtal við vestfirsk sveitarfélög um menningarmál
Að komið verði á að minnsta kosti tveimur samstarfsverkefnum við sveitarfélög á svæðinu	Að kortleggja, miðla og upplýsa um sérþekkingu starfsmanna	Að umhverfisvottun Vestfjarða verði viðhaldið	Að auka umfjöllum um Vestfirði, vestfirskar afurðir og verkefni Vestfjarðastofu í fjölmiðlum á landsvísu	